

Република Србија
ФАКУЛТЕТ ПЕДАГОШКИХ НАУКА
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ
Број: 01-4524/1-2
04.11.2021.
Јагодина

На основу члана 11. став 3. Правилника о пријави и одбрани завршног рада на мастер академским студијама (број: 01-5812/1, од 24.12.2019.), а у складу са одлуком Наставно-научног већа Факултета, број: 01-5115/1, од 14.11.2019. године, Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу обавештава јавност

I. Ставља се на увид јавности завршни рад на мастер академским студијама, под називом *Примена програма развојно-едукативних радионица у превенцији наркоманије*, кандидата Марка Јаковљевића и *Извештај комисије за оцену и одбрану наведеној завршној ради* број 01-4524/1 од 03.11.2021. године.

II. Извештај Комисије ставља се на увид јавности објављивањем на сајту Факултета. Завршни рад на мастер академским студијама и извештај комисије стављају се на увид јавности у библиотеци Факултета.

III. Рок објављивања: 8 дана.

IV. Примедбе и предлози на урађени завршни рад на мастер академским студијама и извештај комисије достављају се у предвиђеном року преко пословног секретара.

Достављено администратору и библиотеци, и истакнуто на огласној табли 04.11.2021. године.



Самостални стручно-технички сарадник
за студије и студентска питања – мастер
и докторске студије

Милан Љукић

Република Србија			
ФАКУЛТЕТ ПЕДАГОШКИХ НАУКА			
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ			
ЈАГОДИНА			
ПРИМЉЕНО 03.11.2021.			
Орг. јед.	Број	Прил.	Бројдн.
01	45241		

**ФАКУЛТЕТ ПЕДАГОШКИХ НАУКА УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ,
ЈАГОДИНА**

**НАСТАВНО - НАУЧНОМ ВЕЋУ ФАКУЛТЕТА ПЕДАГОШКИХ НАУКА
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ, ЈАГОДИНА**

Одлуком Наставно-научног већа Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина, бр. 01-3520/1, донетој на седници одржаној 15. 9. 2021. године, образована је Комисија за оцену и одбрану завршног рада на мастер академским студијама „Лидерство у образовању“, под називом *Примена програма развојно-едукативних радионица у превенцији наркоманије* кандидата Марка Јаковљевића ЛУО-10/2018-МС, у саставу:

Председник:

1. Др Емина Копас Вукашиновић, редовни професор Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу за ужу научну област *Педагогија*, председник.

Чланови:

1. Проф. др Јелена Максимовић, редовни професор Филозофског факултета у Нишу за ужу научну област *Педагогија (Методологија педагогије и Истраживања у педагогији)*, ментор.
2. Проф. др Биљана Стојановић, ванредни професор Факултета педагошких наука у Јагодини Универзитета у Крагујевцу за ужу научну област *Дидактика са методиком*.

На основу процене мастер рада Комисија подноси следећи

ИЗВЕШТАЈ

Приложени мастер рад кандидата Марка Јаковљевића, садржи следеће целине изложене на 84 страница текста:

Увод указује на актуелност и значај теме која се односи на квалитет превентивних програма у вези са злоупотребом психоактивних супстанци у средњим школама. У уводу је указано на значај начина пружања информација о наркотицима у циљу заштите младих, посебно уadolесцентном периоду, као и у циљу јачања њихових односа са родитељима и бирања позитивних животних стилова у условима велике изложености психоактивним супстанцима.

Теоријски приступ истраживању обухвата следеће целине: Историјски осврт на проблем злоупотребе психоактивних супстанци, Проблем наркоманије у савременом друштву, Осврт на доступне и нелегализоване дроге, Зависност од психоактивних супстанци, Спортска оријентацијаadolесцената као избор позитивног животног стила, Последице наркоманије, Положај наркомана у друштву и Превенција наркоманије.

Методолошки приступ проблему обухвата проблем истраживања, полазне вредности истраживања, предмет и циљеве, задатке, варијабле, методе, технике и инструменте, узорак, организацију и ток истраживања, као и статистичке поступке.

Проблем истраживања дефинисан је у облику истраживачког питања: Колико су ефикасни превентивни програми злоупотребе психоактивних супстанци у средњој школи?

Полазне вредности овог истраживања су: предупређивање наркоманије, превенција наркоманје, комуникација, сарадња са роситељима, спортска активност, здрав живот.

Предмет истраживања усмерен је на испитивање ставова и знања ученика о психоактивним супстанцима пре и после примењеног програма развојно-едукативних радионица.

Циљеви истраживања постављени су на три нивоа: теоријски, сазнајни и апликативни. **Теоријски циљ** усмерен је на тумачење доступне литературе, постављање теоријске основе проблематике ефикасности превентивних програма злоупотребе наркотика; **Сазнајни циљ** усмерен је на истраживање ставова ученика о примени развојно-едукативних радионичарских програма; **Апликативни циљ** усмерен је на сагледавање могућности примене добијених резултата у спречавању злоупотребе наркотика као би се унапредила пракса наставника и школских тимова у превенцији наркоманије. Циљ радионица је стицање вештина комуникације и усвајање начина како рећи НЕ дрогама.

Хипотезе су постављене полазећи од напред наведених истраживачких питања, циљева и задатака истраживања. У циљу унапређења превенције злоупотребе наркотика издвојене су следеће важне хипотезе истраживања:

1. Претпоставља се да су ученици у ризику у вези са употребом психоактивних супстанци, да нису добро информисани и да немају вештине да се томе одупру и бирају здраве стилове живота.
2. Претпоставља се да превентивне активности које се реализују у школама - кратка предавања и трибине једном годишње - нису ефикасне у заштити ученика од злоупотребе психоактивних супстанци
3. Претпосавља се да родитељи нису укључени у информисање своје деце у вези са злоупотребом психоактивних супстанци, да њихова деца о томе више сазнају од својих вршињака, медија и путем интернета.
4. Претпоставља се да ће примена активних метода наставе тј. развојно-едукативни програм радионица у превенцији наркоманије остварити жељени исход-усвајање знања и ставова младих у циљу заштите од психоактивних супстанци и бирање здравих животних стилова

У истраживању је коришћен Левинов модел акционих истраживања цикличне концепције. У теоријском приступу проблему примењена је метода теоријске анализе, а експериментално дескриптивна метода за прикупљање, обраду и анализу података. Анкетирани су ученици од првог до четвртог разреда ($N=173$). Анкета садржи 13 питања са понуђеним одговорима. Реализован је програм развојно-едукативних радионица са експерименталном групом. То су ученици првог и другог разреда, $N=60$. Прикупљене су врло важне информације о знању и ставовима ученика о конзумирању наркотичких средстава, њиховој опасности по здравље, ко су им извори информација и колико су корисни превентивни облици едукације који се примењују у школи.

Узорком истраживања обухваћени су ученици Техничке школе у Ђуприји. Анкетирано је $N=173$ ученика (од 1. до 4. разреда) пре примене програма радионица или других начина презентовања значајних информација у вези са употребом психоактивних супстанци. Затим су реализоване радионице са ученицима одељења првог и другог разреда, након чега је испитаницима дат евалуациони упитник ($N=60$). Осталих 113 ученика, (контролна група) добило је информације или слушало кратка предавања о злоупотреби наркотика на традиционалан начин.

Анализа и интерпретација података. У истраживању је коришћена дескриптивна метода и урађено је упоређивање добијених резултата са задацима и хипотезама. Евалуационим упитником су испитани остварени исходи програма у целини и добијени подаци о квалитету програма и оствареним циљевима радионица-сумативна евалуација, а за остварене исходе радионица које су и наведене у садржају сваке радионице, тј. за формативну евалуацију, коришћене су две евалуационе технике. На скали процене Ликертовог типа, после реализоване радионице, ученици су имали задатак да оцене од 1 до 5 каква је била атмосфера, тема, садржаји на радионицама и начин рада и да усмено одговоре шта им се највише допало, било најкорисније, шта би радо

променили. За обраду података коришћени су поступци дескриптивне статистике: фреквенције (f) и проценти (%). Добијени резултати су представљени табеларно.

Резултати истраживања: Овим истраживањем је доказано да се успешније остварују планирани исходи применом радионичарског метода рада који подразумева примену активних метода наставе. За све њих је карактеристично да изазивају код ученика активније слушање и јачају унутрашњу мотивацију за укључивање у рад, а тиме и усвајање нових знања и ставова. У овом делу рада приказани су резултати ставова ученика према злоупотреби наркотика, промени њиховог односа према родитељима, вршњацима и наставницима, посебно након примене развојно-едукативног превентивног програма, као и то да су резултати презентовани наставницима којима су представљени и задаци

Литература обухвата релевантне јединице новијег датума на српском, хрватском и енглеском језику.

Прилози на крају рада обухватају коришћене инструменте у раду: Анкета - ставови према психоактивним супстанцима; Евалуациони упитник; Сценарио и садржај радионица; Инструменти на радионицама (упитници, радни листови) и евалуациони инструмент за оцењивање исхода радионица.

ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ

У приказивању резултата евидентна је систематичност, поступност и прегледност. Дата су адекватна тумачења резултата и налази су повезани са истраживањима из литературе, што чини посебну вредност овог рада.

Мастер рад: *Примена програма развојно-едукативних радионица у превенцији наркоманије* кандидата **Марка Јаковљевића** садржи све елементе акционог истраживања. Рад је резултат самосталног истраживања студента. Обухватан теоријски део рада припада теоријском контексту проблема истраживања. У њему су постављена већ постојећа теоријска сазнања из области која се истражује а утврђени су развој, стање и тенденције проучаваног проблема, изнете су научне чињенице које су битне за теоријско тумачење. У раду су дата образложења добијених резултата и изведени су релевантни закључци.

Комисија је једногласна у оцени да завршни рад на мастер академским студијама има све карактеристике самосталног дела и представља допринос актуелној проблематици из области рефлексивне праксе наставника.

На основу укупне оцене тезе, комисија предлаже: да се мастер рад *Примена програма развојно - едукативних радионица у превенцији наркоманије* прихвати, а кандидату одобри јавна одбрана.

ПОТПИС ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Проф. др Емина Копас Вукашиновић

Проф. др Јелена Максимовић

Проф. др Биљана Стојановић